

Redaktør: Mgr. Irgens. Medarbeidere: Mgr. Dr. Karl Kjelstrup, dominikanerpater A. Lutz, Sigrid Undset, Lars Eskeland

„St. Olav“ utkommer en gang ukentlig. Abonnement både for inn- og utland tegnes på alle postkontor eller direkte, skriftlig i ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementspris kr. 2,50 pr. kvartal forskuddsvis betalt, for utlandet tillegg av vedk. lands avisporto. Opsigelser må være eksp. ihende senest 14 dager før hvert kvartalskifte. Annonser må være innsendt innen søndag aften, manuskript innen fredag aften.

„St. Olav“'s telefoner: Redaksjon og ekspedisjon: 23743 Redaktøren privat 14161 Redaksjonssekretæren fru Vanberg privat 30487 — „St. Olav“'s ekspedisjon og forlag, Akersveien 5 I, åpent torsdage fra 10—2 og 4—7. Lørdager fra 10—1. De øvrige dage fra kl. 10—4 Utbetalinger kun tirsdag kl. 3—4.

INNHOLD: Utholdenhet. — Verdensstillingen idag. — «Hvilken verdi har min katolske tro for mig?» — Den katolske Kirke og Ludendorff. — † Emil Abry. — Kan revolusjon være berettiget? — Tronfølgen i Nederland. — Katolsk opplysningsbyrå. — Herhjemme.

Utholdenhet - etter kardinal Newman.

«Hvorfor er dere så redde?» — slik lød Kristi ord til disiplene, da de i sin angst vekker ham og ber ham frelse dem så de ikke skal forgå. De gjorde urett i å nære denne frykt, men de gjorde rett i å gå til ham med den. Ti all frelse kommer utelukkende fra ham — for apostlene som senere for alle mennesker.

Derfor er det heller ingen sannhet, som innpren-tes oss med større alvor av vår hellige Kirke enn netop den, at all vår frelse fra først til sist er en gave av Guds nåde, om vi enn selv bidrar med våre gode gjerninger til å fortjene det evige liv. Men dette beror ikke på at våre gjerninger har en indre værd, men kun på at Gud i sin store godhet ved hjelp av sin nåde setter oss istand til å kunne gjøre dem. Så vi kan aldri bli ved med dem, hvis vi ikke søker å bevare denne nåde.

Men like så klart og bestemt som Kirken lærer oss om Guds altbeherskende nåde, like så klar og bestemt belærer den oss om vår fulle frihet og fulle ansvar overfor vårt eget liv. Alle kan vi bli frelst, ti Guds nåde er rikelig og overflødig til stede så hver eneste sjel kan få andel i den. Men hvorledes det kan være mulig at ethvert menneske absolutt kan gjøre hvad det selv vil samtidig med at kun Guds hellige vilje skjer — se, det er en hemmelighet som er skjult for våre øiner og som vi like så litet skjønner som at Gud kjenner fortiden og fremtiden like så godt som nutiden.

Derfor kan en kristens hele liv leves under disiplenes bønn: «Herre, frels oss — vi forgår!» Mange av oss tar det som en selvfølge at vi, når vi har omvendt oss og føler forandringen som en stor befrielse, kan fortsette med å leve i en slik løftet og god sinnsstemning uten ytterligere anstrengelser fra vår side. Men dette er en stor feiltagelse — ti med tryggheten følger sløvheter og da får fristeren lett spill. Vi må alltid være våkne og alltid be om utholdenhet. Vi er ikke alltid klar over hvor avhengig vi er av Guds nåde — og kommer der så en fristelse faller vi, med fare for ikke å reise oss igjen.

La dog ikke mine ord gjøre dig bedrøvet eller opgitt — men kun årvåken og forsiktig. Ti du vil alltid bli ført trygt og sikkert fremad om du kun stadig frykter for å falle. Frykt vil sikre dig mot det du frykter.

Frykt alle anledninger til synd, og begynnelsen til alle fristelser!

Tal aldri med for megen selvtillit eller med for liten respekt for andre!

Vokt dine øiner og styr dine tanker!

Kom flittig til messe og benytt hyppig de hellige sakramenter!

Men først og sist: be stadig og uavbrutt om utholdenhetens nådegave!

Kardinal Newman.

VERDENSSSTILLINGEN IDAG.

Da Karl V d. 3. februar 1555 på slottet i Bryssel overgav Spanias krone og land til sin sønn Fillipp uttalte han samtidig sin sorg over at han ikke hadde kunnet skjenke verden den fred for hvilken han hadde kjempet hele sitt liv. I grunnen er dette et felles trekk hos alle statsoverhoder ned gjennom tidene, bortsett fra enkelte typiske erobrere — og det gjelder også for våre dagers statsmenn. Men stadig er verden blitt narret for denne fred.

Nu skal det innrømmes at vi iallfall i våre dager er kommet ett skritt frem: krig blir ikke erklært med så lett hjerte og på så lettsindig måte nu som før. Man har likefrem en viss redsel for å ta ansvaret med den formelle krigserklæring og foretrekker snarere det direkte overfall, den plutselige innmarsj i annet land. Dette skyldes dog ikke forhøiet moralfølelse men snarere bekymring for de store farer og ofre, som er forbundet med en moderne krig og som nu ikke alene går ut over de stridende, men også over civilbefolkningen og i stadig stigende grad rammer de gamle, kvinner og barn.

I den meget orienterende bversikt som grev Hugo Lerchenfeld har gitt over verdenssituasjonen nu omkring nyttårsskiftet hevder han at der ikke er utsikt til noen ny verdenskrig i den nærmeste fremtid — dertil er fredslengslen for utpreget og de fleste av de ledende statsmenn fører også en politikk som er sterkt fredsvenlig betonet. Imidlertid betyr dette ikke det samme som at man skal være for optimistisk innstillet overfor de internasjonale foreteelser. Forholdene idag avspeiler i en sørgelig grad menneskehetens åndelige tilstand: manglen på en ensartet trosbekjennelse, mangfoldigheter av innbyrdes motstridende ideologier, og først og fremst den rådende fullstendig relative oppfattelse av det gode og det sanne, hvorav følger at ingen har tillit og kan ha tillit til noen eller noe. Dessuten stiller folkemassen nu større krav enn før og er vanskeligere å lede, og dertil kommer endelig de enkelte europeiske folks bevisste arbeid på å hevde sitt nasjonale serpreg på grunnlag av sin historie og sitt behov — ikke minst fordi seierherrene i verdenskrigen gjorde store og skjebnesvangre feilgrep, da den var slutt — feilgrep som nu er kilden til så megen uro og en stadig trussel mot fred og fordragelighet.

Verdenssituasjonen av idag er kritisk — men det er umulig å påpeke en enkelt grunn til dette og ut fra denne grunn bestemme hvordan den skal løses. Selvfølgelig må man påskjønne alle de materielle goder og de tekniske fremskritt, som kjennetegner vår tid — men, vi må ikke glemme at de er underordnet de elementære idéer, som undfanget i menneskenes hjerner bærer og understøtter alt. Ut fra disse ideer skal verdenssituasjonen måles og

vrurdes — og av dem er det kun de kristne tanker som ikke er underlagt relativitetens farer og som derfor kan danne et fast utgangspunkt og målestokk for vår bedømmelse.

Et utsyn over det forløpne års begivenheter viser os ingen ensartet utvikling men derimot tydelige tilløp til dannelse av enkelte nye kraftcenter.

Genfs innflytelse er stadig på retur, og dens enkelte små resultater som bileggelsen av striden om Alexandrette mellom Syria og Tyrkia kan ikke skjule det faktum at Folkeforbundet har sviktet sin egentlige oppgave: å skape en kollektiv sikkerhet for sine medlemmer. Det er således påfallende at den engelske trontale av 26. oktober ikke inneholder et ord om dets virke. Ennvidere hersker der fullkommen taushet om den engang foreslåtte reform av dets statutter. Imidlertid ligger ansvaret for denne utvikling ikke kun hos de regjeringer som har vendt ryggen til Genf og som nu som sistemann Italia har sluttet sig til. Hele institusjonen måtte svikte, når den ikke hadde noen som helst selvstendig makt og ingen av dens medlemmer var rede til å gjøre et viktig inngrep, når det gjaldt andre interesser enn deres egne. Ikke engang en felles optreden — som sanksjonene — var det mulig og gjennomføre selv om det dreiet sig om klare og utvilsomme rettsbrudd. Det viste sig at det ingen realitet var forbundet med dannelsen av denne verdensdomstol til hevdelse av internasjonale rettsbegreper — men på den annen side er det utvilsomt at Genferinstitusjonen utløser en felles idé, og at man alltid om og om igjen vil forsøke å realisere den i en eller annen form. Men dette folkeforbund blev født under en uheldig stjerne — i hatets og gjengjeldelsens onde tegn efter en oprørende krig, hvis vedvarende efterdønninger er blitt skjebnesvangre for dets videre utvikling.

Som en logisk følge av Genfs nederlag er der opstått en tendens i retning av dannelse av nye maktgrupper. Man drøfter enndog å opdele verden efter folkenes stats- og samfundspolitiske livsanskuelser, hvilket imidlertid vilde innebære en stadig fare for verdensfreden, hvorfor også de konservative eller forsiktig-evolusjonære stater er sterkt imot denne tanke. Selvfølgelig er der flere folk, hvis dypeste ideologier er nær beslektet og selvfølgelig gjør det sig på disse felter gjeldende en sterk innbyrdes sympati eller antipati, men det er umulig å avgrense dette med en klar frontlinje, da de forskjellige stater innenfor samme gruppe ideologisk sett viser en vidt forskjellig oppfatning, når det gjelder den praktiske utformning av hovedproblemer. Tenk således på den sociale orden, på undervisningen og kultusen: et sted ønsker man en

statskirke, et annet sted fullstendig adskillelse av stat og kirke — et sted skjer denne adskillelse venenskapelig, et annet sted under fiendtlig form. Dessuten hersker der i våre dager en utpreget forvirring når det gjelder selve begrepenes tydning — hvorledes ser det ikke ut i Sovjettrussland, som betegner sig som demokratisk! Og selv liberalismens banner har meget brokete farver: de sterkeste inngriper av statsmakten i den personlige frihet påberoper sig den oplyste liberalismes prinsipper, og den kulturelle marxisme betegner sig selv som et skudd på samme stamme! Alle statsmenn burde overveie disse spørsmål, da de griper over politikken og økonomiens periferi inn til det dypeste av borgernes sjel.

Og hvad er så de viktigste maktgrupper i dag? Istedet for systemet «the round table» = det runde bord, har vi fått «det lille bord»s system. Italias statsoverhode har beriket den politiske ordbok med begrepet «akse». Den naturlige spenning, som på grunn av Etiopias erobring og de spanske foreteelser er opstått mellom middelhavsmaktene har bragt en tilnærming mellom Italia og det tyske rike efter at det har vist sig umulig å konstituere de fire Locarno-stormakter som et slags direktorium. Det betydningsfulle forsøk på en nygruppering er imidlertid antikominternpakten — oprinnelig en berettiget overenskomst mellom det tyske rike og Japan på grunn av den truende fare fra det felles russiske naboland, senere tiltrådt av Italia. Bemerkelsesverdige er det at man i våre dager ikke utformer nøiaktig de forpliktelser et slikt forbund medfører, antagelig skremmer erfaringen fra Tripplealliansens og dens etterfølgere — men nøies med noen almengyldige uttalelser. Betydningen av slike overenskomster ligger i det politiske samarbeid, som de medfører. Om det forøvrig eksisterer flere slike forbund er statsmennes hemmelighet — man skulde imidlertid vente at «antikomintern» var tiltrådt av alle de stater som ikke hylder kommunismen. Hvad denne fører til ser vi jo i Spania og Mexiko.

Om Middelhavet treffer vi en annen gruppe hvor midtpunktet er de to vesteuropeiske stormakter — og tillike et annet stort problem: den arabiske nasjonalisme. Meget betegnende er således den kringkasting som daglig utsendes fra en italiensk senderstasjon på arabisk. Det arabiske problem skriver sig ikke alene fra de stater som i 1918 skilte sig ut fra Tyrkia, men også fra Egypten og Marokko. Det har fått et mektig opsving gjennom begivenhetene i Palestina. Mandatet der er blitt en av Englands vanskeligste oppgaver, da oprørsånden smitter langt ut over det lille lands grenser. Den av Genf billigede delingsplan tilfretstiller ingen av partene og dens realisering er gått helt istå. I september blev det i Syrien avholdt en panarabisk kongress, hvortil alle arabiske stater med undtagelse av Yemen sendte delegerte, og som hadde som parole «ned med jødestaten!» Delingsplanen innrømmer som bekjent

jødene en liten men meget fruktbar kyststrekning og er et skritt videre enn Balfours nu tyve år gamle kunngjørelse som gikk ut på at jødene kun skulde ha hjemstedsrett i Palestina. Uten at jødene får eget statstyre er det dem imidlertid umulig å håndheve noen som helst slags rett overfor araberne, og det merkelige er at det arabisk-jødiske motsetningsforhold har eksistert siden den grå oldtid skjønt det dog dreier sig om to folk av samme race. Nu må mandatmakten gripe til strenge forholdsregler for å holde den stadig ulmende gjæring i tomme. De arabiske førere er i øieblikket flyktet eller internerte men dermed er langtfra urolighetene stagget. Og sikkert er det at der stadig skjer samenslutninger innenfor den muhamedanske verden med front mot den kristne vesteuropeiske — således inngikk Tyrkiet, Irak, Iran og Afganistan en «venskapsakt» i juli 1937.

Hvad det vesteuropeiske maktcentrum angår så har det kan hende ikke så megen dynamisk kraft som det antikomminterske men dets virkninger er dog meget følelige — serlig siden at president Roosevelt i sin oktoberkunngjørelse klarere og mer utvetydig enn før gav uttrykk for U.S.A.'s tilslutning til det. Likeledes har den av den engelske premierminister for nylig utsendte oversikt over det handelspolitiske forhold mellom de forskjellige deler av det store engelske rike ytterligere befestet båndet.

I forholdet England — Frankrike er det idag England som leder, hvilket selvfølgelig står i forbindelse med de indre vanskeligheter den franske republikk har å kjempe med. Her er det klassekampen som preger sinnene idet dette folk, hvis hovedbestanddel består av småkapitalister og rentiers, av alle krefter bekjemper de bolsjevistiske tendenser. Man må spørre sig selv om ikke den franske kulturkamp, som har ført til at hele den nuværende generasjon av velgere er utgått fra den konfesjonsløse skole, bærer skylden for stillingen idag — hvilket burde gi alle antikommunister i hele verden noe å overveie. De allersiste foreteelser røber jo i hvor høi en grad sinnene er i oprør — royalistene arbeider intenst bak kulissene, hvad huset Orleans' novembermanifest tydelig viser. Og imens føres den franske utenrikspolitikk efter en viss formalistisk linje mens utenriksminister Delbos har foretatt en vinterreise i Østen, som skulde tjene til å underbygge det noe skrøpelige forhold mellom etterkrigstidens ententemakter.

Siden Genf hørte op med å være den anerkjente børs for statsmennes transaksjoner er konger og ministre blitt angrepet av en sann reisefeber — hvad der i løpet av 1937 er anlagt av besøk og gjenbesøk vil fylle en lang liste. Mens samtalene i Genf hadde et visst tvangsfritt preg utstedes det efter hvert besøk et «Communiqué», på hvilket man trygt kan anvende det gamle ord: diplomatsproget er til for å skjule tankene! Men man kan allikevel slut-

te sig til meget når man studerer de forskjellige fordelinger og forskytninger, som viser bestemte historiske og psykologiske begrunnede tendenser. Et slående eksempel danner den lille entente som fremdeles består, skjønt den på grunn av den jugoslaviske utenrikspolitik og kong Karl av Rumæniens personlige innsats er en del gjennomhullet. Overalt får man iøvrig det inntrykk at de enkelte stater — og især de små — holder en meget ustø kurs og nærmest kun innstiller sig på de øieblikkelige krav som en følge av at stillingen i det store og hele er så usikker at intet allikevel kan forutsees eller beregnes.

Også de indrepolitiske forhold er tydelig preget av at man nu ikke lenger betrakter det liberale parlamentariske demokrati som et botemiddel og hjelpemiddel for alt. I Portugal forener den kristne filosof Salazar fascistiske sympatier med det tradisjonelle avhengighetsforhold til England og styrer sitt land med fast hånd, mens president Vargas i det portugisiske Brasilia egenmektig dikterer landet en ny forfatning, som bygger en sterk centralisert forvaltning på indirekte valgrett til lovgivning. På den annen side har vi Belgia som fortsetter sin rette linje, idet den indre krise, som fulgte med van Zeelands forhåpentlig kun midlertidige tilbaketreden, blev løst ad helt parlamentarisk vei og landet fortsetter sin utenrikspolitik i god kontakt med England, hvad jo kom tydelig frem ved kong Leopolds besøk i England. At Tyskland av sig selv

har anerkjent Belgias integritet har vært et skritt i den riktige retning.

Men hvilken innflytelse har nu disse forskjellige maktgrupper på de to krigsskueplasser: Spania og Kina? Overfor partene i den spanske borgerkrig har man gjennomført en forsiktig officiell ikke-innblandingspolitikk, som inntil nu har oprettholdt den europeiske fred. Borgerkrigen raser fremdeles — et spørsmål er det kan hende hvorvidt de har rett som gir England en del av skylden for at det ulykkelige spanske folk nu forbløder sig, idet man mener at England ved en rask inn gripen like i begynnelsen hadde kunnet fått kvalt ilden mens den ennå bare var en ulmende gnist.

Og i det fjerne østen raser fremdeles den om mulig ennå blodigere krig uten at der er gått noen folkerettslig krigserklæring forut. Det demonstreres her hvor forferdelig et folks stilling blir med de moderne kampmidler. Vil verden ta lære av dette? Da ministeriet Konoé ut på vårparten kom til makten håpet man at det skulde komme til en fredelig forståelse — men en helt ubetydelig begivenhet gav det japanske militærparti anledning til å begynne krigen og rive folkestemningen med sig. Og ingen av Folkeforbundets makter løftet en finger til aktiv protest. —

Det nye år gikk inn i krigens og borgerkrigens blodige tegn — hvordan vil det slutte?

Hvilken verdi har min katolske tro for mig?

Av Esther Lange Undseth.

Esther Lange Undseth er 17 år gammel og elev ved «The Holy Child»-kollegiet i Oregon. Hun vant første pris ved en elevkonkurranse om den beste besvarelse av ovenstående spørsmål og hennes essay nåd den ære å bli lest høyt ved en konferanse som «Catholic Action» avholdt, hvorefter det blev optatt i «The Catholic Sentinel», Portland i Oregon. Den unge pike betegnes i bladet som en fjern slektning av «den internasjonale berømte forfatterinne Sigrid Undset» — og vi gjengir hermed på opfordring hennes lille varme bekjennelse av sin tro.

Kun det ene ord «umåtelig» kan brukes når jeg skal forsøke å finne uttrykk for den verdi min katolske tro har for mig. Ved alle vendepunkter i livet møter den mig og løser alle både materielle og åndelige problemer for mig. Den tilfredsstillende fullkommen min sjel og står plantet fast og urokkelig på en klippe. I den føler jeg mig sikker og beskyttet og den gir mitt liv en mening, hvis skjønnhet er ubeskrivelig — fullkommen som den er av Mesterens hånd. Den katolske tro gir min sjel håp og mot og en velsignede sikkerhet for at jeg skal møtes med mine elskede kjære. Himlen synes mig så nær fordi vi stadig har samfund med helgenene, og vissheten om at de

ber for mig gir mig en dyp trøst. Alt det inspirende og lærerike som lesningen om deres liv gir mig, hjelper til å utvikle min karakter.

Og jeg fryder mig over å kunne ta min tilflukt til min velsignede mor i himmelen og over å kunne hylde, ære og elske henne. Det er herlig for mig å føle hennes omsorg og kjærlighet og det gir mig en dyp lykkefølelse å tenke på at for hvert Ave Maria, jeg fremsier her på jorden, skjenker hun kan hende et smil til min elskede lille søster i himmelen.

Det er umulig for mig å uttrykke i ord hvor dyrebar messen er for mig! Da den er katolisismens sjel og essens, er den som åndedrettet for hver virkelig katolikk. Dens eldgamle bønner og innholdsrike ceremonier, så høitidelige og vakre, drar mig uimotståelig til the most blessing Sacrament. Og da jeg tror at Kristus er Guds sønn, sendt til verden for å gjenløse menneskeheten, så gledes jeg over det faktum i den hellige messe å eie det største åndelige privilegium og den høieste handling av menneskelig tilbedelse. Jeg ser Golgata for mine øine og har den samme rett som apostlene til å tilbe Jesus på korset.

Den inderlige forening mellom Frelseren og min ringe sjel i den hellige Kommunion er en så sublim

og generøs gave at kun Gud alene kan ha skjenket oss den.

I skriftestolen gjenfinner jeg Jakobs-stigen, som skritt for skritt vil hjelpe mig til å nå himmelen. Jeg føler Kristi hånd på mitt bøiede hode i tilgivelse og velsignelse. Hvor vidunderlig har han ikke sørget for de syv sakramenter til hjelp på den lange trange livets vei — fra den dag vi betrer den til det øieblikk vi drar vårt siste sukk!

I vår tid med dens løse moral og stadige brudd på den guddommelige lov er det en trøst å vite at katolsk ekteskap er et sakrament og derfor uopløselig. Det beskytter hjemmene for barna og sikrer dem den uvurderlige støtte som det er å bli oppdradd i forfedrenes tro. Som uskyldige spebarn renses de i dåpens hellige vann — i en tidlig alder mottar de Frelseren i den hellige Kommunion. I fermingens sakrament — blir de — ennå før de forlater barnealderen — styrket med Helligåndens gaver. Menn, som føler Guds kall til å bli prest, vil ved prestevigslens sakrament bli helliget til sin ophøiede gjerning. Og som det siste store pant på Guds kjærlighet mottar vi før vi forlater dette liv den siste salvelse, som renser sjelen fra synden og forbereder den til å møte sin Skaper. Sakramentene er strømmer av nåde fordi Gud gjennom dem lar menneskeheten tilflyte sine gaver.

Jeg føler en dyp takknemlighet mot kirkefedrene og de store teologiske doktorer, fordi de så trofast har bevart troens sannheter slik som apostlene lærte dem av Kristus. Den katolske Kirkes dogmer kan lignede med en snor av herlige perler — med skinnende stjerner i en mørk natt — med sterke ankre i en stormfull, fortvilet og elendig verden. De gir en vel-signet sikkerhet og fred i sinnet. Når mitt øie skuer tilbake over århundrer, ser jeg de tålmodige munkene boiet over sine pulter i de ensomme klostre: omhyggelig kopierer de de dyrebare evangelier — med kjærlighet dekorerer de bladene med farverike illustrasjoner, rene kunstverker. Disse munkene er voktere av de hellige sannheter — alltid på vakt så at det ikke skal innsnikke sig noen feil. Disse Guds trofaste tjenere skylder vi at det nye Testamente er bevart den dag i dag.

For mig er det også en stor trøst at vi i denne verden, så full av vantro, synd, begjær og umoral, har iblandt oss Kristi representant, den Hl. Fader i Rom. Han er et lys i mørket og våre øiner er vendt mot ham i kjærlighet og tillit.

En særlig glede og av stor verdi er det for mig å vite at hvis jeg reiser til fremmed land, vil jeg finne et åndelig hjem i enhver katolsk Kirke verden over. Hvor jeg så enn skulde befinne mig, vil jeg møte det kjente alter, hvor jeg kan tilbe Gud i det samme ritual og på det samme sprog, som jeg er fortrolig med hjemmefra. Hele verden over er katolske kirker åpne hver dag fra morgen til aften, og det allerhelligste sakrament er stadig tilstede.

Så hjelper min tro mig til å føre et fromt liv. Foruten de daglige messer og de åpne kirker året rundt, gir den mig religiøse plikter å utføre til for-

skjellige tider, idet store høitider og festdager følger hverandre som perler på en snor.

Som katolikk eier jeg den store fordel å kunne nyte kristen kunst. Jeg elsker den edle kirkemusikk — litaniene, sjelemessene. Jeg beundrer de storslåtte katedraler, ikke bare som arkitektoniske kunstverker, men også som hellige skrin for Guds enbårne Sønnens nærvær. Nedgjennem århundrene har praktisk talt alle kristne kunstsverker vært en katolsk kunstners frembringelse.

Jeg opdras i øieblikket i et kloster og elsker å være under de fromme, fine, kultiverte nonners beskyttelse og kunde nyte godt av deres undervisning. Virkningen av disse år, som jeg tilbringer blandt dem, vil etterlate blivende merker på min karakter og min katolske oppdragelse skal bli den grunnvoll jeg vil bygge min fremtid på.

Da jeg har mange protestantiske slektninger har jeg den beste leilighet til rettferdig å kunne sammenligne deres religiøse og moralske prinsipper med mine — deres kirkehistorie med min — deres idealer med mine — deres måte å praktisere sin religion på med min. Og ved denne sammenligning mister jeg nesten pusten — så overveldende en verdi synes jeg min tro har. Jeg brenner av lengsel etter å se mine kusiner og fetter og alle andre protestantiske barn få andel i mine rikdommer. Ti min tro gjen-nemtrenger hver eneste tanke i mig og preger mine handlinger, fordi jeg alltid finner veiledning i den når jeg spør om hvad den tilsier mig å gjøre i hvert enkelt tilfelle. Jeg behøver aldri å tvile på hvad jeg skal — der er utallige kilder jeg kan få hjelp fra hvis jeg selv vil.

Jeg gjenkaller mig våre skjønne prosesjoner på Kristi Legemsfesten og den dype ærbødighet og ærefrykt, den brennende kjærlighet og skjelvende lykke som fyller mitt overstrømmende hjerte når jeg får lov å følge Kristus som barna gjorde det i Gallilea. Det tilfredsstillende min sjel så tydelig å kunne vise ham mitt inderlige ønske om å få gjøre det samme.

Jeg er takknemlig for at min katolske tro gir mig så mange anledninger til å kunne gjøre noe for Kristus. Ti den lærer mig jo at hver liten sorg, hver smerte og hver skuffelse jeg må lide under i dagens løp kan jeg fort forvandle til en gave til Gud, hvis jeg ofrer den til ham. En tilsynelatende kjedelig og grå dag kan på denne måte bli forandret til en strålende varm solskinnsdag.

Protestantiske barns kirker er tomme og de har kun få midler til å bringe sig forbindelse med Gud — kun bønner og prekener. Jeg føler at min katolske tro er varm og levende med stadig anledning til å holde den hellige flamme vedlike. Derved blir mitt religiøse liv ikke en drepande tung plikt, men en naturlig følge av kjærlighet og forståelse. Jeg synes at protestantiske barns tro er nokså tåket, og endog innenfor samme religiøse samfund finnes der ingen enhet. Som følge derav blir barna usikre og mottagelig for tvil og anfektelser, når de vokser op til unge menn og kvinner. Derfor føler jeg så

sterkt verdien ved å hvile sikkert i vår moder Kirkens armer, hvor alle sannheter er ufeilbare og overlevert som sådan gjennom århundrer.

I den katolske Kirke er der aldri tvil om noe — alle tror de samme sannheter. De samme som Kristus lærte sine apostler.

ESTHER LANGE UNDSETH.

Den katolske kirke og Ludendorff.

I anledning av den berømte feltherre Erich Ludendorffs død hadde den tyske regjering forordnet almindelig flagging. Metropolitene for den tyske kirkeprovinns besluttet imidlertid at det ikke skulde flagges fra kirker og bygninger som tilhørte kirke- ne. Til opplysning for de troende blev der utstedt forskjellige biskoppelige kunngjørelser — og vi bringer i det følgende et utdrag av biskopen av Münsters, grev von Galens, erklæring:

«For å undgå misforståelse av overhyrdens forordning vil vi peke på at general Ludendorff på en høist beklagelig måte siden verdenskrigen, under hvilken han ved siden av generalfeltmarsjall von Hindenburg ydet folk og fedreland uforglemmelige store tjenester, i motsetning til denne førers inn- til døden kristentroende holdning har ført en grenseløs hatefull kamp mot kristendommen og særlig mot den katolske Kirke. Hans gudsbespottelser, skjeldsord mot Kristus og hans hellige mor Maria, forhånelser av altrets sakrament, angrep og krenkelser mot pavedømmet, utøilede hat mot prester og ordensfolk o.s.v. — alt dette som kom til orde like til den aller siste tid i skrifter og bøker fra huset og forlaget Ludendorff, er blitt utbredt og gjort propaganda for i alle kretser av befolkningen, særlig blandt den ungdom som først er blitt voksen etter verdenskrigen med den følge at disse unge langt mer i general Ludendorff ser kristendommens motstander og grunnleggere av et — forøvrig av staten anerkjent — livsanskuelsessamfund: «Deutsche Gotterkenntnis» enn den fortjenstfulle general- kvartermester fra de siste krigsåre. I disse menneskers øine vil flagging fra kirkene og lignende bygninger til ære for general Ludendorff — en ære som han sikkert i sin levetid vilde ha frabedt sig ifølge sin kristendomsfiendtlige innstilling — ta sig ut og bli utlagt som et forræderi mot den kristne sannhet og som en prisgivning av Kirkens ære. I

sin hatefullhet, som var likeså løgnaktig som krenkende, har Ludendorff endog gang på gang påstått at paven har tilskyttet den 4-årige verdenskrig fordi han hatet Tyskland og nu stadig planlegger nye kriger i den hensikt å få ødelagt det tyske folk. I sin brosjyre «Hitlers Rompolitikk im Dienste der päpstlichen Kriegshetze» skriver han i sitt blinde hat: «Nesten alle våre kriger har vært den jødisk-romerske Kirkes krig mot oss».

Gjentatte ganger har han våget å betegne den katolske Kirke — som omfatter millioner av fedrelandstro tyske mennesker og utallige tyske helter, som i verdenskrigen ofret liv og blod for Tyskland og som ærer Kirkens guddommelige innstiftelse til menneskenes frelse — som en tyskfiendtlig «overstatlig makt» og stillet den på samme trin som den gudløse bolsjevisme, idet begge skal bekjempes like intenst.

Vi tar som alltid Kristi bud, «elsk eders fiender», bokstavelig og vi vil be for den avdøde generals sjel, idet vi anbefaler den til Kristi, til Frelserens barmhjertighet — også for denne sjel har han utgydt sitt kostbare blod. Men flaggsmykke våre kristne kirker til ære for denne forblendede og forbitrede fiende av kristendommen kan vi ikke. De tyske biskoper tar ansvaret for denne holdning».

Emil Abry

En blandt Oslos katolikker kjent og aktet trosfelle, trykkerimester *Emil Abry*, er avgått ved døden mandag 24. januar etter et kort sykeleie. Den avdøde var typen på en trofast katolikk, for hvem oppfyllelsen av de religiøse plikter stod som noe helt selvfølgelig. I en årrekke — helt til St. Halvards menighets område ved siste grenseregulering blev redusert stod han som medlem av sin sognekirkes forvaltningsråd. Han var forøvrig på mange måter en virksom og ivrig deltager i katolsk foreningsliv. Han vil savnes meget ikke bare av sine nærmeste, men også av den store venneskare som holdt av hans rettlinjede personlighet og fine karakter og nært ubetinget aktelse for ham på grunn av hans store dyktighet som fagmann i tekstilindustrien. R. I. P.

KAN REVOLUSJON VÆRE BERETTIGET?

I den diskusjon som har været ført og fremdeles føres rundt om i verden om Francobevegelsens legitimitet, er det — ved en skjebnens ironi — de revolusjonære retninger som forneker retten til å gripe våben mot undertrykkelse og maktmisbruk fra de styrendes side.

Denne rett er ellers alltid i demokratiets navn blitt besunget i poesi og prosa og prist hellig, når det har dreiet sig om å kullkaste gamle politiske systemer, men den fornektes nu når den benyttes mot et tyrannisk diktatur og mot det lovløse anarki, hvori et dårlig demokratisk styre ubestridelig er utartet.

Når således den spanske republikk i stedet for å bringe folket det der var det forespeilet: et demokratisk, rettfærdig styre med garantier for alle — er resultert i et hatets og represalienes lovløse regime med fritt spill for alle forbryterske elementer, frakjenner de tidligere revolusjonære de undertrykte retten til revolusjon.

I 22 uker hersket «folkefronten» i 1936, og under denne var landet i den reneste oppløsningstilstand. Erhvervs livet var i dette tidsrum rundt i Spania herjet av streiker, hvorav de fleste var ulovlige (tilsammen var der 331, herav 113 generalstreiker) og berørte offentlige etater. Samtidig feiret regjeringens tilhengere «folkefrontens triumf» med optøier rundt om i landet, hvorunder 284 bygninger blev brent ned, derav 171 kirker, 69 klubblokaler tilhørende centrums- og høirepartierne og 10 presseeiendommer. Under denne 22 uker lange folkefrontperiode blev der dessuten myrdet hundrevis av mennesker, uten at den «lovlige» regjering gjorde noe som helst for å forhindre eller straffe det.

Tiltross for disse uimotsigelige fakta, tales der ennu i den «demokratiske» presse om regjeringens «lovlighet», og man forneker det borgerlige samfunds rett til i selvopholdelsesdrift å reagere.

Der manglet i den tid i Spania ikke på advarsler. Så fremstående republikanere som Unamuno og Maranon sa klart fra, og general Franco selv gav i sitt bekjente brev til stats- og krigsminister Casares Quiroga fra Santa Cruz de Tenerife av 23. juni 1936 uttrykk for sin store bekymring for begivenheternes utvikling.

Som patriot og republikansk officer uttalte general Franco, at han anså det som en plikt å si fra til sin overordnede, Krigsministeren, at misnøien innen militære kretse med tingenes tilstand rundt i Spania og med de stadige overgrep og provokasjo-

ner fra de politiske organisasjoners side var så stor, at den innebar en fare for den militære disiplin, hvorfor han henstillet til regjeringen å treffe forholdsregler som kunde rette på de lovløse forhold.

Francos advarsel blev ikke tatt til følge; men den samme dag som Calvo Sotelo blev myrdet i Madrid, var general Franco i Santa Cruz de Tenerife gjestend for et attentat som mislyktes, takket være militærvaktens inngripen.

Der har været mange innlegg for og imot Francobevegelsen; men noe av det mest overbevisende som er skrevet til forsvar — omenn ufrivillig — for Francos «oprør», er en artikkel av den nuværende forsvarsminister i den røde regjering, Indalecio Prieto, i hans egen avis, «El Liberal» fra Bilbao, den 17. juli 1936, dagen før krigen brøt ut og 4 dage etter, at José Calvo Sotelo var myrdet av regjeringens politi. Prieto skriver:

«Borgerne i et civilisert land — undskyld det dårlige uttrykk, da der jo ikke eksisterer borgerrett i ucivilisert land — har krav på den beskyttelse som loven og forfattningen tilsier. I lengere tid — hvorfor narre oss selv ved å benekte det? — har Spanias borgere vært berøvet denne rett, fordi Staten ikke kan opfylle sin plikt til å garantere den. —

På samme måte som Historien forteller, at civile revolusjoner har været berettiget, kan den også godta militære reisninger, når de civile og militære opstander gjør ende på et styresett som, av en eller annen grunn, er blitt uforenelige med den politiske, økonomiske og sociale utvikling som folket forlanger».

Dette var skrevet den 17. juli 1936 på bakgrunn av de foregående måneders redselsherredømme, som Prieto, som den intelligente mann han er, reagerte mot — og spesielt under innflytelse av det grufulle mord på Calvo Sotelo, hvis helstøpte personlighet og patriotiske innstilling avtvang almen respekt.

Dagen etter at denne artikkel stod i «el Liberal», brøt krigen ut og nettop på basis av de motiver Prieto nevner som årsak og fullgod grunn til en opstand — civil eller militær —, nemlig mangel på lovligt styre og krav fra flertallet i folket på en omlegning av systemet.

Republikkens mest fremstående representant gir således selv det beste svar til dem som benekter den spanske revolusjons berettigelse.

Æonfølgen i Nederland.

Det regjerende nederlandske kongehus Oranien-Nassau består idag — vi må nesten tilføie: 24. jan. av hensyn til den nær forestående forøkelse — av 2 personer: dronning Wilhelmina og hennes datter, kronprinsesse Juliane. De er foreløbig de siste av sin slekt. Før kronprinsesse Juliane giftet sig, så det ut som den gamle fyrstefamilie skulde utdø med henne. Statsrettslig vilde dette ha medført at hollenderne, hvis de fremdeles ønsket å opprettholde den monarkiske statsform, hadde måttet se sig om efter en tronkandidat blandt de fyrsteslekter som hadde tilknytning til landets historie — hvilket selvfølgelig hadde fremkalt en rekke politiske vanskeligheter.

Forøvrig har bekymringen for at huset Oranien-Nassau skulde utdø gjort sig gjeldende allerede fra midten av forrige århundre. Mens kong Wilhelm III regjerte så det ut som dynastiets fremtid var sikret, da han i sitt ekteskap med en tysk prinsesse av huset Würtemberg hadde to sønner, prins Wilhelm og prins Aleksander, som imidlertid døde like efter hverandre. Den barnløse og aldrende konge ektet efter sin første hustrus død for annen gang en tysk prinsesse: Emma av Waldeck-Pyrmont. I dette ekteskap fødtes i 1880 en datter, Wilhelmina — den nuværende hollandske dronning. Da hun senere giftet sig med prins Heinrich av Mecklenburg håpet man på en tallrik forøkelse av huset Oranien-Nassau — men atter fødtes der kun et eneste barn: Juliane, den nuværende kronprinsesse.

Så da kronprinsessen efter sitt ekteskap med prins Bernhard til Lippe-Bisterfeld personlig i radion meddelte landet at hun skulde bli mor gledet hele befolkningen sig. I høieste grad føler hollenderne sig knyttet til sitt kongehus, som jo alltid har delt trofast onde og gode dager med det.

Midtpunktet i denne familie danner selvfølgelig dronning Wilhelmina, som 18 år gammel besteg tronen efter at hennes mor, dronning Emma i noen år som regentinne hadde styrt landet. Hun har nu regjert i 39 år og hollenderne ærer henne høit både som menneske og som regent. Særlig i de senere år har hun vist både sitt land og verden hvilke fremragende statsmannsegenskaper hun er i besiddelse av. —

Regjeringspliktene er mange og forskjellige og absolutt ikke bare representative, så dronningens dag begynner tidlig, ofte før kl. 8. Om vinteren bebor hun kongeslottet i Haag, om sommeren slottet Het Loo i Apeldoorn. Både utenlandske diplomater og fremmede gjester må om sommeren opsoke henne der, i den vakre provins Gelderland. Da avstanden til Haag er for stor til at de på audiensdagene kan vende tilbake samme kveld, overnatter

de for det meste som gjester på Het Loo eller i en av de villaer som dronningen har latt bygge i nærmeste nabolaget. Ofte foretar dronningen inspeksjonsreiser til de forskjellige provinser for å kontrollere veibygging, akerbruk, fabrikker el. lign., eller hun besøker hæravdelingene i deres standkvarterer og overværer manøvrene. Hun presiderer ved tronrådets forsamlinger. Hver høst opleser hun trontalen ved generalstatenes — parlamentets — høitidelige åpning i Haag.

Datteren, kronprinsesse Juliane, har fått en meget moderne oppdragelse. Hun har studert ved universitetet i Leyden og har allerede flere ganger representert sin mor overfor offentligheten. Hun har reist meget og er høilig interessert i alle tidens spirituelle og sosiale problemer. Hennes ekteskap med den sympatiske prins Bernhard blev hilst med like stor glede av hennes mor som av folket — og nu gleder man sig til den ventede familieførøkelse.

Katolsk Oplysningsbyrå

søker for anvendelse i studiekrets flest mulig eksemplarer av:

Gerhard Rauschen: Apologetikk i grunntrekk.
—>— Sedelære.

Krogh-Tonning: En konvertitts erindringer.

Da disse bøker er utsolgt fra forlaget vilde vi være takknemlig for å få tilsendt som gave eller mot betaling — så mange eksp. Vær derfor vennlig: Gransk bokhyldenes innhold!

For Katolsk Oplysningsbyrå

H. K. BERGWITZ,

Akersveien 5, Oslo.

Herhjemme.

Stabekk. Stabekks menighets juletefest blev avholdt søndag 16. januar. Sa. 90 store og små glade mennesker fylte godt op i vår gjestfrie prestegård. Tilstede var også hh. Biskopen. Endel små barn spilte et julestykke, skrevet og iscenesatt av fru Hjorth Schøyen. Ellers underholdt «Stabekk trio» med musikk og sang og frk Agnes Johannessens humoristiske sang vakte stor jubel. Julenisse og bevertning og alt som hører juletefester til. Stemning fra først til sist.

Stabekks lokalled av St. Olavs Forbund avholdt generalforsamling søndag 23. ds. Efterat årsberetning og regnskap var oplest og godtatt, var det valg på nytt styre. Dette blev: Herr Boetje, formann, fru Hjorth Schøyen, kasserer, frk. Sævig, sekretær. (gjenvælt).

B. S.

Redaktør: Mgr. Irgens.

K. Grønli's Bok- & Akcidenstrykkeri.
(Inneh. Alf & Johs. Grønli).